

EYDNUNUMMAR TYGARA HEVUR DET DANSKE KOLONIALLOTTERI

i hini 47. roðini, ið byrjar 12. novembir, burturløst:

3 milliónir 726 túsind krónir,

sum fara sundur ímillum 21.175 vinningar og 8 premiur.

Lutaseðlar eru at fáa hjá

**harra Poul Johannesen,
Tórshavn,**

ásamt í samsøluni við høvuðsskrivstovuna, Amagertov 11, Keypmannahavn.

Hitt danska ríkið tryggjar vinningarpeniagin.

paa Socialdemokratiet, sluttede Taleren i første Omgang og foreslog Højsskoleforstander S. av Skarði til Derigent.

Johs. O. Joensen: Patursson har holdt et langt Foredrag om Lagtingsarbejdet i Aar. Naar Hr. Patursson tillægger Hr. Effersøe, at han ikke har villet være med til at gennemføre noget i Lagtinget, saa maa Skylden søges hos Hr. Patursson selv, da særlig naar det angaar Landbrugssager. Taleren var ikke Medlem af Landboudvalget og vidste derfor ikke, hvorledes alt i Enkeltheder havde formet sig i dette, som bestaar af 7 Mand, deriblandt Hr. Effersøe og Maurentius Viðstein, der sikkert vil sige os lidt om Hr. Patursson og hans Arbejds metode, som Formand for Landboudvalget. Han kunde godt forstaa, at Socialdemokraterne modsatte sig, at Hr. Patursson blev Medlem af Landsnævnet, da han jo er Landstingsmand og ikke vil kunne varetage begge disse Hverv fuldtud. Angaaende Paturssons Omtale af en færøsk Landbrugsskole og Beklagelse af, at der ikke fandtes en saadan, syntes han ikke, at de smaa Jordbrugere paa Færøerne savnede den ret meget. Opdyrkningsarbejdet, der er udført siden Troloven blev vedtaget, bærer Vidnesbyrd herom, i hvert Fald for Thorshavns Vedkommende. Taleren vidste, at større Jordbrugere, Bønder, havde været paa Landbrugsskole, men han kunde ikke se, at dette havde sat Frugter. Vedrørende Hr. J. H. Poulsens Udstøelse af Selvslystpartiet i Lagtinget, ønskede han at udtale, at han troede, at der er flere Selvslystremænd, der ser saaledes paa Forholdet mellem Færøerne og Danmark som Hr. Poulsen. Hr. Paturssons Stilling til en Sag, der i Aar har været af meget stor Interesse for Thorshavn, nemlig Køb af Aalekærsgaard, vilde han ikke kommentere, thi Sagen gennemførtes uden om ham. Taleren rettede en Tak til Socialdemokratiets Repræsentanter i Lagtinget, uden hvis Medvirkning Sagen ikke havde været gennemført.

M. S. Viðstein fik derpaa Ordet, besteg Talerstolen og forestillede sig som den ene af de herskelystne, som Hr. Patursson havde omtalt i sit lange Foredrag, der i Hovedsagen var en Revselse af Socialdemokraterne, for at disse i Lagtinget ikke stiliende indordnede sig hans Bestemmelser og Bestræbelser; derefter fremsatte han følgende:

Vor politiske Tidsregning begynder Anno 1906. Paa alle de politiske Møder, jeg har overværet siden den Tid, har Hr.

Patursson og Tilhængere overfor den mødte Forsamling Gang paa Gang slaaet fast, at det var Sambandspartiet, som bar Skylden for, at intet godt kunde udrættes og al sund Udvikling hemmedes paa Færøerne. Dette har været Hovedpointet i de Taler, der siden 1906 har været holdt af Hr. Patursson og hans Vaabændrager. Det er derfor et Bevis paa, at der er sket noget nyt i færøsk Politik i den sidste Tid, da jeg som Tilhører her i Aften oplever, at hele Skylden for, at intet udrættes til Færøernes Fremme, bliver paafoet mig. Har Selvslystpartiet siden 1906 ikke fremført noget nyt Moment, der kan faa Skylden for den langsomme Udvikling her paa Øerne, saa er det, der i Aften er sket og som Hr. Patursson har anført, noget nyt.

Nu skal jeg berøre, hvad der af Patursson er fremført, og som har givet Tilhørerne en forkert Opfattelse af Tingene som de i Virkeligheden er, og det skal nok vise sig, at Skylden for, at næsten intet er udrettet i Lagtinget i Aar, er Hr. Paturssons.

Jeg er Medlem af Lagtingets Landboudvalg, hvor Hr. Patursson har valgt sig til Formand. Det første Møde afholdtes først i August Maaned, og allerede paa dette bestemte Hr. Patursson, at de »ministerielle« Sager — Sager der var indsendt af Landsnævnet — skulde behandles først. Disse Sager var Landbolovene: Hauge-loven, Grandestevnsloven og Lov om Hegn og Markfred. Jeg udtalte ved denne Lejlighed, at jeg ikke mente, at det havde nogen Hast til at gennemføre disse Love i Aar, særlig da der var andre vigtige Sager, som var til Behandling i Landboudvalget, og skulde færdigbehandles i denne Samling, men Patursson dikterede: Sagerne fra Landsnævnet skal behandles først.

Nu er der Grund til at antage, at denne Forcing ved at faa Landbolovene vedtaget i den Skikkelse, Patursson vilde give dem, var foranlediget af noget andet, der ikke samstemmede med Hr. Paturssons Opfattelse, nemlig vor Opfattelse af Jordspørgsmaalet. I Fjor fremsatte vi i Lagtinget et Forslag til Beslutning angaaende Kongsjorden: I det Lagtinget udtaler, at al Kongsjord bør lægges under Lagtinget, gaar man over til Dagsordenens næste Punkt. Nu ved vi, hvorledes denne Afstemning faldt ud. Forslaget blev forkastet, idet kun 9 Medlemmer stemte for. Af disse 9 Medlemmer var begge Socialdemokraterne, og tilbage bliver saa 7 af hvilke de 3 var Sambandsmænd, medens kun 4 Selvslystremænd stemte for Forslaget.

Patursson var iblandt dem, der undlod at stemme, og tilkendegav saaledes, at han ikke satte nogen Pris paa, at færøsk Jord ejedes af Færinger. Der var kun 1 Selvslystremænd, der brød sig om, at Færinger raadede over færøsk Jord. Efter hvad der er sket i Aar i Lagtinget, har man al Grund til at antage, at hvis vort Forslags Ordlyd var formet saaledes: Lagtinget udtaler, at det er nødvendigt, at al færøsk Jord tillægges Kirkebo, vilde Forslaget sikkert falde anderledes ud for Hr. Paturssons Vedkommende, da hans Stemme sikkert ikke vilde mangle.

Den Skæbne vort Forslag om Kongsjorden fik i Lagtinget gjorde, at vi maatte søge andre Veje for at naa Hensigten. Vi sendte derfor i Marts Maaned en Skrivelse til Landsnævnet, hvori vi foreslog, at al dyrkbar Haugejord af Kongs- og beneficeret Jord skulde kortlægges og udstykkes i Arealer fra 2 til 6 Helaarsfoder, og at disse Kort skulde være tilgængelige for Andrager paa offentlige Kontorer. Denne Skrivelse var indsendt i Marts, men sidst i Juni Maaned udsender Landsnævnet en Skrivelse til samtlige Lagtingsmænd, at man i Aar maatte faa gennemført Landbolovene. Samtidig udsendes ogsaa et Forslag om, at den i vor Skrivelse rejste Sag henlægges til næste Aar. Det skinner igennem her, at man har villet faa Landbolovene sikrede, for vort Forslag kom til Afgørelse.

Naah, Patursson holdt paa Gennemførelsen af Landbolovene allerede i Aar, og det havde saa megen Hast, at man ikke fik Tid til at drøfte Lovene i Enkeltheder i Udalget. Selvslystremændene stillede »Endringsforslag, og paa sidste Møde, der afholdtes d. 20. August, var man klar over, at der ikke blev nogen Enighed, og hver Partigruppe gjorde sin Stilling op. Jeg blev alene i et Mindretal, motiverede min Stilling i Udalgsbetænkningen og stillede Forslag om, at Landbolovenes Behandling udsattes til næste Aar. Fra Selvslystreside fremførtes det, at man ikke vilde være med til at gennemføre nogen Landbosag efter Landbolovenes Skibbrud.

Patursson fortæller, at han var bleven træt efter det anstrængende Natarbejde, han havde nedlagt i Landbolovene. Jeg har ogsaa Grund til at tro, at han var træt, eftersom der ikke blev afholdt noget Møde i Landboudvalget fra 20. August til 16. September. I denne Mellemtid, hvor Landboudvalget holdt en Slags Ferie, grundet paa at Hr. Patursson var bleven træt, arbejdede vi med vort Forslag om Adgang til Opdyrkning af Statens Udengaardsjord. Sa-

Henko
Blødt som Regnvand
ved Brug af
Henko
Henkels Daske og Blegsodd.
Bladt Vand sparer paa Støben!

gen var af Landsnævnet døbt Kongsjorden, for derved at give den den Kulor, som D'Hrr. i Landsnævnet ønskede. Som Medlem af Landboudvalget indgav jeg en Mindretalsindstilling i denne Sag. Heraf fremgaar, at der 150 Meter over Havet henligger dyrkbar Jord, der i opdyrket Stand vil kunne fodre 23.250 Koer, den aarlige Mælkeproduktion vil forøges med 232.500 l. Dette har Patursson regnet ud giver 28 Mill. Kr. efter hans Mælkepriser. De Argumenter han fører mod en Realisering af vort Forslag er, at Haugen giver 1/4 Mill. Kr. uden at den bliver kultiveret. Hr. Patursson bør dog ikke gøre den Slags Sammenligninger, da 28 Mill. er 1/4 af 120 Mill., et Beløb som Hr. Patursson ofte beraaber sig paa. Patursson kritiserer ogsaa den Tidfrist, vi har sat til Opdyrkning af disse Arealer. Nu skal jeg sige, at man vanskeligt vil kunne finde en eneste Bondegård, hvor man hvert 20. Aar har dyrket saa megen Haugejord, at man kan forøge Besætningen med en Ko, men det er ikke saa vanskeligt at paavise Bondegårde, der formindsker Besætningen en Ko hvert 20. Aar. Under Behandlingen af Salg af Aalekærsgaard rejste vi Spørgsmaalet om Oprettelse af »Færøernes Jordfonde«, der blev vedtaget paa Trods af Hr. Paturssons Stilling. 8 Selvslystremænd og 2 Sambandsmænd stemte for vort Forslag, hvorimod Selvslystpartiets Medlemmer i Landboudvalget fulgte Hr. Patursson.

Hr. Patursson, der var Formand, har kaldt Landboudvalget et Stridsudvalg, men Grundten til, at der ikke var muligt at tilvejebringe den nødvendige Basis for Samarbejde, maa tilskrives den evneløse Hærfører. Patursson fortalte Forsamlingen, at Hr. J. H. Poulsen var udstodt af Partiet af endnu en Grund, end Valget af Islandsrepræsentanten. Patursson havde ikke opnaaet at blive valgt, selv om Hr. Poulsen havde stemt paa ham. Jeg stemte i første Omgang paa Mitens, kun fordi jeg havde sagt en Del Selvslystremænd, at jeg vilde gøre dette — i 3die Omgang vilde jeg have stemt paa ham alligevel.

Patursson var nu atter oppe og forsøgte at forsvare Udstøelsen af J. H. Poulsen.

M. S. Viðstein mente, at Forsamlingen havde godt af at faa at vide, hvorledes det hang sammen med Brevet, som skulde være sendt til Island med Anmodning om at kunne sende 2 Repræsentanter. Skylden for at dette Brev ikke blev sendt, var Hr. Paturssons. Der skulde, som man har hørt, afholdes et lukket Møde, men det blev ikke til noget — og Formanden sagde, at Patursson var kommen med Besked, at det ikke nyttede at sende Brevet til Island, da Sambandspartiet ikke vilde være med.

Vinduer, Døre og Lister.

Godt og billigt Arbejde.

Hugo Øster's Maskinsnedkeri,

Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Forlovelse, Ægteskab, verdensberømt Bog, 196 Sider, 1.85. — Dr. M. Fadden, amerikansk Læge: Ægteskabelig Livslykke, 2 store Bind, kun 3 Kr. for begge B. — Dejlige Sna, den unge, dybsunkne Kvindes Testamente, Op-lag 40.000, 1.35. — Ford: Hemmeligheden ved at tjene Penge, 1.25. — Sundhedsraa, mange Oplysninger, kun 1.00. — Elvekjer: Muntre Fortællinger, kun 1 Kr. 25 Øre. — Filmen's Æventyr, stort Pragtværk med 125 Kunstfotos, kun 3 1/2 Kr. — Ungdom og Kærlighed, 0.75. Selves Bogforlag, Ald. F. S. D., Odense.

J. H. Hjalte fremsatte til Slut et Spørgsmaal til Hr. Patursson om, hvornaar han havde tænkt at fremsætte Selvslystkravene, der ved hans Vidende ikke havde været fremme siden 1906. Fra 1918 og ulyder havde Selvslystpartiet Flertal, men man hørte ikke noget om Selvslystkravene den Tid. Er de ledende indenfor Selvslystpartiet Selvslystremænd, naar det passer dem, og det modsatte til andre Tider?

Paturssons Svar var meget dunkelt og indviklet, han mente ikke, at det nyttede at fremsætte Selvslystkrav under de nuværende Forhold.

Derpaa sluttede det bevragede Møde.

Storsvindler i Danmark.

Direktor Plum begaaet Besvigelser til ca. 20 Mill. Kr. — Folkebanken lukker og flere Selskaber indstiller deres Betalinger. — Svindleren kommer Retfærdigheden i Forkøbet og begaar Selvmord. — Regeringen nedsætter en Kommissionsdomstol.

(Telegram til »Føroya Social-Demokrat«).

København, 26.—10.—29.

Direktor Harald Plum, der gennem »Transatlantisk Compagni« tilføjede Landmandsbanken et Tab paa 180 Mill. Kr. og, gennem Mælkeeksporten, Andelsbanken et Tab paa 16 Mill. Kroner, er nu afsløret som Storsvindler. Han har udført en Række Bedragerier overfor forskellige Selskaber, som var indordnet under den af ham opbyggede Koncern, saaledes: »Crown Butler« og »L. E. Bruun«.

Besvigelserne har medført at »Folkebanken for København og Frederiksberg« har maattet lukke, og en Række Selskaber — deriblandt de to fornavnte — har indstillet deres Betalinger.

»Folkebanken« Tab menes at være et Par Millioner, men Besvigelserne andrager i alt fra 15 til 20 Millioner.

Harald Plum har begaaet Selvmord. Han rejste forleden til